

Rettevejledning
til
Sygeeksamen på Økonomistudiet 2009-II

Erhvervsret

kandidatfag

19. august 2009

(4-timers prøve med hjælpemidler, dog ikke kommenterede love)

Ad spørgsmål 1: Sekretæren er udstyret med en skriftlig fuldmagt i overensstemmelse med aftalelovens principper for fuldmagter med særlig tilværelse jf. aftaleloven § 16. Fuldmagten giver adgang til med virkning for salonernes ejer at foretage daglige indkøb af forbrugsvarer. Da hårfarve – også stærk rød – er en forbrugsvarer og fuldmagten ikke sætter nogen begrænsning i mængde eller pris for indkøbene, vil salonens ejer umiddelbart være bundet af de indgåede aftaler jf. aftaleloven § 10, stk. 1. Imidlertid har sælgeren ved sin adfærd givet indtryk af, at han selv har fundet det samlede indkøb for stort, og det må overvejes om aftalelovens ugyldighedsgrunde kan bringes i brug. At han overbeviser sekretæren om, at farven vil blive ”hot”, kan næppe vurderes som svig efter aftalelovens § 30 med mindre det skulle kunne bevises at farven var og ville forblive decideret ”yt”, men det må snarere vurderes som liggende inden for området af anprisninger. Udnyttelse efter aftalelovens § 31 er der ej heller tale om, da der ikke er noget misforhold i mellem ydelse og pris. I kommercielle forhold anvendes aftalelovens § 36 sjældent og dette forhold er næppe grelt nok til at kunne bringes bestemmelsen i brug. Derimod kunne aftalelovens § 33 bringes i anvendelse, da måden sælgeren strukturerer sit salg på, viser at han selv føler sig ude i en situation, hvor han oversælger og dermed kan det siges at stride mod almindelig hæderlighed at lade aftalen være gældende. Det vigtige her vil være at den studerende gør sig overvejelser omkring disse regler, mere end hvilket eksakt resultat, der nås frem til.

Ad spørgsmål 2: Helle Hellesen må henvise til den afgivne fuldmagts indhold – nemlig at den giver mulighed for indkøb af forbrugsvarer, hvilket må forstås som de varer man bruger i salonens drift så som shampoo, hårfarve osv. En taske er ikke en forbrugsvarer, men en vare beregnet til videresalg. Der er således handlet uden for fuldmagtens grænser og aftalen er således ikke bindende jf. aftaleloven § 10, stk. 1 modsætningsvis.

Ad spørgsmål 3: Det fremgår af opgaven, at der er lidt såvel personskaade som tingsskaade – begge vil kunne udløse krav om erstatning. Det må først vurderes om der er en skadevolder og et ansvarsgrundlag. Katte er ikke vilde dyr og deres ejer har således ikke objektivt ansvar for dem og der gælder ikke særlige regler for katte, således som det er tilfældet for hunde. Der vil således alene være tale om culpaansvar. Det må derfor vurderes om det er culpøst at have en kat gående i en frisørsalon, når den kan finde på at kradse. Bonus Pater ville sørge for at katten var til stede under sådanne forhold, at den ikke kunne kradse kunderne, og dermed kan det siges, at der i den aktuelle situation er handlet culpøst. Der er årsagssammenhæng mellem kattens tilstedeværelse og skaderne, ligesom de pågældende skader må anses for adækvate. Kunden træder på kattens hale og som

udgangspunkt, vil dette være anledning til at der statueres egen skyld, og dermed overvejelser om nedsættelse eller bortfald af erstatningen. Imidlertid træder kunden kun på kattens hale, fordi kunden ikke har set katten, og dette må derfor betragtes som hændeligt, da kunden ikke kan forventes at skulle være agtpågivende over for katte(haler) i en frisørsalon. Dermed vil der være grundlag for at kræve erstatning af kattens ejer. Da der er handlet culpøst og frisøren er ansat, må det også overvejes om, der kan rejses krav mod arbejdsgiveren, dvs Helle Hellesen, jf. Danske Lov 3-19-2. Der er som nævnt handlet culpøst, det foregår i tjenesten, da frisøren er på arbejdspladsen og i normal arbejdstid (hvilket fremgår indirekte af at der er kunder i salonen). Det må overvejes om det kan betragtes som et abnormt skridt at have medbragt katten på arbejdspladsen, men henset til at katten er et lille dyr og som udgangspunkt af ret begrænset farlighed, kan det på trods af, at man normalt ikke har katte i frisørsaloner, ikke siges at være et abnormt skridt, da der skal større afvigelser fra normen til at det vil være tilfældet. Der er således mulighed for at rette erstatningskrav mod både frisøren og Helle Hellesen som arbejdsgiver.

Ad spørgsmål 4: Sagen stiller sig anderledes, når der er tale om en hund, idet ejeren har objektivt ansvar for hunden jf. hundeloven. Så selve grundlaget for erstatning fra ejeren er altså ikke afhængig af en culpavurdering, men det blotte forhold at skaden forvoldes af hunden er nok til at der kan rettes krav mod ejeren, når skaden i øvrigt er adækvat og der er årsagssammenhæng, hvilket der også her må vurderes at være. Egen skylds vurderingen vil være den samme som i spgsm. 3. I forhold til arbejdsgiverens ansvar kræver det dog en yderligere vurdering, idet den ansattes objektive ansvar ikke fører til arbejdsgiveransvar jf. DL 3-19-2 selv om skaden sker i tjenesten. Det må derfor selvstændigt vurderes om der kan være tale om culpa hos den ansatte i situationen. Her vil hele vurderingen være den samme som i spgsm. 3 og det vil føre til, at der er handlet culpøst ved at have hunden med og dermed kan der også kræves erstatning hos arbejdsgiveren.

Ad spørgsmål 5: Frisører falder ikke ind under funktionærloven, da definitionen på funktionærer jf. lovens § 1 netop ikke omfatter håndværkere, hvilket frisører er. Ved en afskedigelse af frisørerne skal Helle Hellesen således ikke iagttage funktionærlovens afskedigelsesbestemmelser. Grundlaget for afskedigelsen vil i øvrigt være tjenesteforsømmelse, idet frisørerne har forladt tjenesten uden tilladelse. Som udgangspunkt vil dette kunne føre til bortvisning, og der er således ingen frister at iagttage. I øvrigt må forholdet bero på, om der er særlige aftaler i deres ansættelseskontrakter eller i en eventuel overenskomst, der måtte dække ansættelsen.

Ad spørgsmål 6: For så vidt angår frisørstolene kan det indledende fastslås, at der er tale om et handelskøb jf. købeloven § 4. Desuden må det lægges til grund, at der er tale om genuskøb, da intet tyder på at stolene er særlige eller særligt udvalgte. Af opgaven fremgår det, at der er tale om forsendelseskøb, hvor varerne skal bringes fra sælger til køber. Jf. købeloven § 10 finder levering sted ved overgivelse til fragtfører – det vil sige ved overgivelsen til ”budbringeren”. Dette sker den 15. juli, hvilket må siges at være i overensstemmelse med aftalens ordlyd, der ifølge opgaveteksten alene lyder på ”levering den 15.” Sælger har således opfyldt aftalen og der er således ikke mulighed for at hæve handlen, da der ikke foreligger forsinkelse jf. købeloven § 21, i og med at levering er sket som aftalt. For så vidt angår de andre bestilte genstande er der også her tale om handelskøb og genuskøb med samme begrundelse som foran. Imidlertid fremgår der ikke noget om leveringsproceduren, og i mangel af dette vil købelovens § 9 være gældende, således at levering skal ske på sælgers forretningssted – også kaldet afhentningskøb. Helle Hellesen er således selv ansvarlig for at få afhentet de købte ting og forudsat, at sælger har haft dem klar, kan hun således ikke påberåbe sig forsinkelse fra sælgers side og dermed kan handlen ikke hæves.

Ad spørgsmål 7: Det er ifølge tinglysningsloven § 47b, stk. 2 muligt at pantsætte driftsinventar og driftsmateriel tilhørende en erhvervsvirksomhed, når denne drives fra lejede lokaler. Dette vil som udgangspunkt også være gældende i Helles tilfælde, når hun driver salon fra lejede lokaler. Det springende punkt er om alle de nævnte genstande er at opfatte som driftsinventar. Inventaret er det selvsagt muligt at pantsætte – belysningen uden at det nærmere nævnes hvori den består, må formodes at være lamper af en eller anden form, og dermed må det også betegnes som inventar. Om gulvet derimod kan opfattes som inventar er et godt spørgsmål og alt efter argumentationen kan man nå frem til at det kan pantsættes eller at det ikke kan pantsættes. I visse tilfælde monterer lejer lokalet helt fra grundet, således at indretningen som sådan foregår for lejers regning, og er dette tilfældet her, vil pantsætning af gulvet som driftsinventar være mulig.

Ad spørgsmål 8: Lokalet hvor frisørsalonen tidligere lå, er en fast ejendom, som må anses at være indrettet med en særlig erhvervsvirksomhed for øje i tinglysningslovens forstand, da der er tale om en ejerlejlighed, hvorfra der drives erhverv – konkret en frisørsalon. Dermed omfatter et tinglyst pant jf. tinglysningslovens § 37 også det til virksomheden hørende driftsinventar og driftsmateriel. Dette betyder med samme begrundelser som oven for, at kreditforeningens pant også omfatter inventar, belysning og gulve. Bankens pant omfatter således de pågældende genstande.

Ad spørgsmål 9: Forudsat at banken har tinglyst sit pant i ejerlejligheden, vil denne jf. tinglysningslovens § 1 være beskyttet mod andre aftaler/panterettigheder. Det forudsætter samtidig, at de omtalte genstande er specificerede så tydeligt i pantebrevet, at de kan genfindes. Er begge disse forudsætninger opfyldt vil banken have et pant, der omfatter genstandene, og dermed have ret til disse forud for den nye långiver. Er forudsætningerne ikke opfyldt, er banken ikke beskyttet med nye rettighedshavere, og forudsat, at den nye panthaver har tinglyst i god tro jf. tinglysningsloven § 1, stk. 2, vil denne vinde retten til genstandene.

Ad spørgsmål 10: Lånehajen er ifølge opgavens oplysninger den, der tinglyser først nemlig den 28. juli – det oplyses ikke, om han ved noget om den foretagne pantsætning eller om det ikke er tilfælde. Ifølge tinglysningslovens § 1 skal aftalen med Lånehajen tinglyses i god tro for at kunne fortrænge de øvrige rettigheder. Så forudsat, at lånehajen ikke har kendskab til den anden pantsætning og /eller udlægget, så vil lånehajen få den bedste prioritet. Sidegadevekslereren tinglyser først langt inde i august måned efter at udlægget er blevet tinglyst, at dermed har udlægget også bedre prioritet end sidegadevekslereren uagtet om udlægshaver har været i god eller ond tro om dennes ret. Selv om lånehajen ifølge aftalen respekterer sidegadevekslererens pant, vil prioritetsrækken blive som allerede beskrevet, idet lånehajen ikke respekterer udlægget, og for at komme før udlægget i prioritet, vil man i den konkrete situation også komme før sidegadevekslereren.

Ad spørgsmål 11: Der er tale om kumulerede fejl, idet flere ansatte hver for sig begår mindre fejl, der hver i sær ikke medfører skaden, men som til sammen fører til den nævnte skade, nemlig at håret falder af. Helle har som arbejdsgiver ansvar ifølge DL 3-19-2 såfremt den/de ansatte har handlet culøst i tjensten. Dette gør sig gældende for dem alle, der ikke har handlet som bonus pater i den konkrete situation, med farvning, permanent, hårvask og klipning. De er alle ansatte og fejlene begås i tjensten. Uagtet at ingen af fejlene i sig selv, kan føre til den skete skade, så sker skaden som følge af summen af fejl og Helle bliver som arbejdsgiver erstatningsansvarlig.

Ad spørgsmål 12: svaret beror på , hvilken type gældsbrief lånet til den oprindelige bank er dokumenteret med. Der er i opgaven ikke oplyst noget om dette. Sædvanligvis overdrager banker

ikke deres lån og derfor vælges simple gældsbreve, altså gældsbreve, som ikke er formuleret således at de falder ind under gældsbrevslovens § 11. Er dette også tilfældet her kan Helle jf. gældsbrevsloven § 29 med frigørende virkning betale til den oprindelige bank, med mindre der er denuncieret/givet besked om overdragelsen. Ifølge opgavens tekst ved Helle ikke noget om overdragelsen, og det kan derfor lægges til grund, at der ikke er denuncieret. Dermed har Helle med frigørende virkning kunnet betale til den oprindelige långiver. Lægges det til grund at der er udstedt et omsætningspantebrev, vil der jf. principperne i gældsbrevslovens § 20 ikke kunne betales ekstraordinære afdrag med frigørende virkning, når gældsbrevet er overdraget.

Ad spørgsmål 13: Der er tale om dobbeltsalg af løsøre. Udgangspunktet er at den, der er først i tid er bedst i ret. Ifølge oplysningerne er stolene fortsat i Helles besiddelse, da problematikken kommer for dagen – og da hun gør opmærksom på problemet, er frisør hårtotten ikke i god tro i forbindelse med, at denne eventuelt måtte komme i besiddelse af stolene, og dermed vil hårtotten være afskåret fra at kunne ekstingvere frisør guldsaksens ret til stolen, og dermed kan hårtotten ikke med rette tage stolene med sig, og sker det alligevel, vil de skulle leveres tilbage til guldsaksen.